

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LI (45)
Štev. (Nº) 46

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
26 de noviembre - 26. novembra 1992

MARKO KREMŽAR

Državne volitve v Sloveniji

Če upoštevamo, da so bile prve volitve pred dvema letoma, pri katerih KPS ni imela več popolnega monopola, izvedene tako, da je bilo opozicijo treba šele organizirati, volilcem pa premagati v sebi strah pred komunisti in dvom nad sposobnostjo še nepoznanih, čeprav pogumnih nasprotnikov partijskega režima, lahko rečemo, da je med prihodnjimi volitvami 6. decembra in med pričetki demokratizacije v Sloveniji velikanska razlika.

Nove volitve bodo prvič potekale po pravih demokratično izdelanih ustavi. Z njimi bo konec čudnih političnih struktur iz časa totalitarizma, ki so do zdaj demokraciji otežkočale če ne onemogočale uspešno delovanje. Tri parlamentarne zbornice, ki so lahko delovali v preteklosti le zato, ker je bilo vse že vnaprej določeno v partiji, bo zamenjal državni zbor, to je parlament, kakor ga poznamo po drugih demokratično urejenih deželah. Kolektivno predsedstvo države bo nadomestil državni predsednik in pravila politične igre bodo enake za vse.

Pod tem vidikom naj bi bile prihodnje volitve v mladi slovenski državi nad vsako kritiko. A na žalost ni tako. Če hočemo, da izpolnijo v demokratičnem sistemu volitve vse potrebne pogoje, morajo biti svobodne, demokratične in pravične. Vse tri lastnosti so posledica tako zakonodaje kakor politične zrelosti oseb in konkretnih razmer.

Večina opazovalcev volilnega boja v Sloveniji soglaša, da bodo prihodnje volitve res svobodne. Kar se demokratičnosti tiče, pa nastajajo dvomi. Kakor je večina sredstev javnega obveščanja, posebno pa še televizija, v rokah in pod vplivom ljudi, ki so bili ne le vzgajani v totalitarizmu, marveč so bili in se še priviligiran sloj preteklosti, je ravnovesje demokratične tekme bistveno otežkočeno. Vpliv medijev pa je toliko večji, čim manj je med ljudstvom demokratične izkušnje, z njo pa zavesti, da s svojim glasom resnično soodločajo glede družbene ureditve in politične usmeritve države. Volilni rezultati bodo seveda kljub temu veljavni, a proces volitev še ne bo tak, kot bi bil v deželi z demokratično tradicijo.

Ostane vprašanje, ali bodo prihodnje volitve pravične. Kot kaže, tudi na tem področju ne bo vse v redu.

Še vedno obstaja imenik, ki na podlagi odlokov „ljudskih sodišč“ iz prvih let komunistične strahovlade, zdaj po letih demokratizacije odrekajo več kot tisoč Slovincem državljanstvo, s tem pa tudi volilno pravico. Ti rojaki se slovenstvu in pravici do državljanstva niso nikdar odrekli. Če so jim tako imenovana ljudska sodišča na podlagi zakonov totalitarne oblasti to pravico odvzele, je bilo v večini primerov zato, da so jim lažje „zaplenili“, to je pokradli premoženje. Seveda so poleg teh še rojaki, ki jim dr-

žavljanstvo ni bilo nikdar vzeto, pa po dolgih mesecih še vedno čakajo, da jim bodo birokrati raznih državnih in občinskih ustanov potrdili, da je to res. Nemalo je tudi primorskih rojakov in njihovih potomcev, ki so bili med obema vojnama rojeni pod Italijo in ki jih slovenska država nerazumljivo ne sprejema z odprtimi rokami. Tudi oni ne bodo mogli voliti.

Končno je v zdomstvu na tisoče Slovencev, ki imajo celo po obstoječih zakonih pravico voliti, če so vpisani v volilne imenike. Vendar postopek za ta vpis nekaj mesecev pred volitvami še ni bil pojasnjen in je zato prejela Republiška volilna komisija pravočasno le približno tri tisoč prošelj, kar naj bi bilo znak majhnega zanimanja zdomcev za sodelovanje pri volitvah. A ovire s tem še niso končane. Pomislimo, da bodo pričeli razpošiljati po svetu tistim, ki so končno le vpisani v volilne imenike, volilnice nekaj tednov pred dnevom volitev. Verjetnost, da bi bile glasovnice pravočasno prejete, overovljene, odposlane in sprejete, je zato zelo majhna.

Tako ravnanje ni lojalno do rojakov, ki žive zunaj republike Slovenije, ne glede kolikim bo to v praksi mogoče.

Navodilo slovenskih škofov, da je sodelovanje na volitvah moralna dolžnost, drži tako znotraj kakor zunaj meja republike Slovenije. Gre za bodočo socialno, gospodarsko, kulturno in politično podobo slovenske države in v nemajhni meri za usodo celotnega slovenskega naroda. O vsem tem bodo odločali poslanci, ki bodo izvoljeni na teh volitvah. Ne gre tedaj za ozke strankarske koristi, temveč za slovensko prihodnost.

Kdor ve, da zaradi sedanjega še nepravilnega postopka ne bi mogel voliti, naj nadomesti svoj vpliv na izid volitev tako, da piše pisma vsem svojim znancem po Sloveniji, naj se volitev gotovo udeleže ter pri tem upoštevajo glas svoje vesti. Spomnijo naj se, da bo tisti, ki je bil še včeraj v službi totalitarne sistema, danes težko prepričan demokrat; tudi ni verjetno, da kdor je desetletja podrejal vse odločitve le lastnim in partijskim interesom, nenadoma pričel delovati v korist celotnega narodnega občestva. Najvidnejši znak, da nekdo ne zasluži zaupanje volilcev, pa je gotovo laž. Kdor je lagal o slovenski preteklosti in to v taki ali drugačni obliki še ponavljal, ne bo govoril resnice tudi tedaj, ko obljublja volilcem lahko in brezskrbno prihodnost.

Če je bilo treba voliti na prvih volitvah, da je bil s tem omogočen demokratični politični sistem, je treba voliti zdaj, da bo zavlada v našem narodu v svobodi tudi resnična, uspešna in pravična demokracija.

Smo na začetku poti, ki jo moramo prehoditi kljub težavam in oviram, skupno in pogumno vsi rojaki dobre volje.

Informacije iz Slovenije

Štev. 6, 23. novembra 1992

Slovenija stopa v zadnjih štirinajst dni pred volitvami. Konec tedna so vsi glavni dnevnikarji objavili celoten seznam vseh kandidatov za mesta v državnem zboru in državnem svetu. Do imenovanja skupnega opozicijskega kandidata za predsednika republike ni prišlo v za to še mogočem zakonskem roku. Vendar je to mogoče razumeti tudi povsem taktično, saj bo več kandidatov bolj razpršilo glasove za Kučana, vsa pozornost na najbolj uspešnega opozicijskega kandidata pa se bo usmerila šele v drugem krogu. Kučanu je dejansko treba onemogočiti zmago v prvem volilnem krogu, saj po anketah javnega mnenja še vedno močno vodi. Vendar pa mu je po nekaj tednih, ko je zasedal rating 73%, zdaj začela moč upadati (69%). Anketa, ki je bila opravljena po prvem televizijskem „spopadu“ vseh predsedniških kandidatov, prejšnji teden, je pokazala, da je dejansko med gledalci najboljši vtis ustvaril Ivan Bizjak. (Spopad je napisan v navednicah,

ker je dejansko šlo za precej suhoparno in dolgočasno oddajo. Nasploh je treba povedati, da je RTV v svojih poskusih, da bi bila objektivna, nepristranska, neodvisna itd. volitve v bistvu zmarginarizirala na nekaj, kar je skoraj odvečnega, a pač mora biti.) Najnovejša anketa daje Kučanu 65%, Bizjaku 7,9% in Kacinu 3%, medtem ko so odstotki ostalih zanemarljivi. Pomembnejše so seveda ocene za izide volitev v parlament. Po anketi, ki jo je opravil Slovenec, bo SKD volilo 15,7%, za njimi pa 10,2% zelene, bivši komunisti imajo sicer 10,2%, vendar pa nastopajo skupaj z dvema drugima strankama (z zavajajočima imenom Demokratska stranka upokojencev in Delavska stranka) na t. i. Združeni listi, ki bi tako po seštevkju dobila skupaj 18%. Vendar je to skoraj zagotovo previsoka številka, ker so bili anketiranci vprašani po posameznih strankah (in jih je verjetno vsaj deloma zavedlo ime „upokojencev“ in

Nad. na 2. str.

Volitve v Sloveniji

Okrajne volilne komisije so 17. 11. 1992 pričele s pošiljanjem volilnega gradiva na naslove tistih državljanov Republike Slovenije v tujini, ki so se prijavili za glasovanje po pošti in pri tem izkazali svoje državljanstvo ali jim je bilo to naknadno ugotovljeno v občinah.

Preden volilci vrnejo izpolnjeno glasovnico, bodo morali potrditi volilno karto pri že znanih pooblaščenih osebah v območju mest Bariloče, Mendoza, Miramar in Rosario ali pri pooblaščenem predstavniku RS v Buenos Airesu. Za potrditev volilne karte je treba, da se pooblaščenim osebam predstavi vsak volilec osebno in se pri tem izkaže z uradno osebno izkaznico. Volilci, ki bi jim bilo iz zdravstvenih razlogov nemogoče priti na kraj potrjevanja volilnih kart, lahko zaprosijo, da se po dogovoru to opravi na njihovem domu ali v zdravstvenem zavodu.

K potrditvi volilne karte prinese volilec že izpolnjeno glasovnico, da jo skupaj z volilno karto zalepi v prejeto ovojnico. To potem sam odpošlje volilni komisiji v Slovenijo.

V Buenos Airesu se bodo volilne karte potrejevale v Slovenski hiši, Ramón L. Falcón 4158, v soboto, 28. novembra ob 19. uri, v nedeljo, 29. novembra ob 10.30, v ponedeljek, 30. novembra in v torek, 1. decembra ob 19. uri in v sredo, 2. decembra ob 11. uri.

Razen v navedenih urah bo mogoče overiti volilno karto v rednih urah predstavništva in po posebnem dogovoru po telefonu 441-3418.

Pooblašcene osebe v notranjosti Argentine so za svoja območja določile in razglasile vsaka svoj uradovalni prostor in čas.

Božidar Fink
pooblaščen predstavnik RS

Sporočilo o volitvah

Po postopku, določenem z volilnim zakonom, morajo državljani Republike Slovenije, ki se udeleže volitev iz tujine po pošti, sami poslati volilnice okrožnim volilnim komisijam v Slovenijo in ne prek uradnih predstavništev.

Ker rok za oddajo glasovnic pri prihodnjih volitvah preteče že 7. decembra ob 12. uri, ni mogoče računati na redno pošto zvezo. Zato Podnačelstvo SLS-SKD ponuja možnost, da volilci skupno odpošljejo volilnice iz Argentine po hitri zasebni pošti.

Zalepljene ovojnice z izpolnjeno glasovnico in overjeno volilno karto lahko volilci oddajo po overitvi v zbiralno skrinjico v Slovenski hiši, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, do srede, 2. decembra ob 12. uri. Isti dan popoldne bodo ovojnice skupno odpravljene v Slovenijo in je

zagotovljeno, da bodo do določene ure pri ustreznih volilnih komisijah. To je tudi zadnji dan, v katerem je mogoče prevzeti ovojnico z moralnim jamstvom, da bodo ob pravem času oddane.

Do navedenega dne in ure lahko pošljejo ovojnice skupno ali posamezno tudi volilci iz Bariloče, Mendoze, Miramara, Rosaria in drugih krajev v Argentini.

Podnačelstvo SLS-SKD ponuja to možnost vsem volilcem, ne glede na to, za katero stranko in katerega kandidata se odločijo.

Volilna tajnost je zagotovljena s tem, da se bodo ovojnice prejemale zalepljene po volilcih in bodo odnešene in oddane v zaprtem svežnju.

Podnačelstvo SLS-SKD
za Argentino
in Južno Ameriko

MICI KOROŠEC

Ohranjajmo domače vrline

Govor ob 27. obletnici Cankarjevega doma 8. nov. 1992

Skromen in majhen je ta Dom, a že leta se zbirajo pod njegovim okriljem Slovenci, ki cenijo vrednote slovenstva in delajo za ohranjanje teh vrednot.

Ne omagajte, to je dragocen zaklad, ki se že predaja stoletja iz roda v rod in ki ste ga prinesli s seboj v zelo hudih časih. To vam je pomagalo, da ste ostali trdni v veri in zvesti svojemu narodu.

To je zaklad „ljubezni do Boga, ljubezni do domovine in močno utrjene kulture“.

Danes se povsod govori o slovenskem čudežu v Argentini. Jaz pa menim, da to ni čudež, je zavest idealnih ljudi, ki so iz ljubezni do Boga in domovine žrtvovali vse, da se ohranja naš rod.

Veliko truda, neprespanih ur in denarja je bilo potrebno, da se je vse to zgradilo.

Delali ste, da bi naslednji rodovi imeli boljšo bodočnost, ne samo materialno, ampak predvsem duhovno in kulturno; vzgajali ste nas kot zavedne Slovence in

dobre katoličane.

Vaša vodilna misel, odkar ste se ločili od rodne zemlje, vam je bila ohraniti tukaj te vrline, ki so jih doma zavrgli, verujoč v dan slovenskega vstajenja.

Te vrednote smo ohranjali in gojili skozi desetletja. Danes so ti zakladi še obogatili, kajti dodajali smo še vrline drugih kultur, vendar pazljivo, da ohranjamo narodno pristnost.

Smo pa ljudje, in vemo, da imamo tudi slabosti. Tudi je res, da smo zaprta skupnost, a ta zaprtost nas je ohranila skozi leta. Tudi je res, da smo nezaupljivi, a kolikokrat smo bili ogoljufani!

Dobro je, da spoznamo napake, se očimo z njimi in jih skušamo odpraviti.

Bog daj, da bi se zbirali tukaj; da bi praznovali 50-letnico našega Doma in naše zmage pri ohranitvi teh biserov, ki ste jih s seboj prinesli in jih predajate že novim rodovom!

Informacije iz Slovenije

(Nad. s 1. str.)

„delavska“), na volitvah pa bodo omenjene stranke nastopale pod skupnim imenom. Liberalno demokratska stranka, ki običajno vodi v vseh anketah (izvedenih po telefonu) je dobila le 9,1, Bavčarjevi demokrati pa 7%.

Predsednik SKD Lojze Peterle je ta teden med drugim sprejel predsedniškega kandidata LDS dr. Ljuba Sirca, na obisku pa je bilo tudi več vplivnih predstavnikov avstrijskega Katoliškega laičnega sveta. V Benetkah se je pred kratkim s skupino strankinih gospodarstvenikov udeležil posveta italijansko-slovenske trgovinske zbornice, sicer pa je s predsedniškim kandidatom Bizjakom nadaljeval obiske po občinah. V ta okvir spada tudi sobotna predstavitev strankinih poslanskih kandidatov na srečanju občinskih odborov stranke SKD v Črnomlju.

V Ljubljani je bilo prejšnji ponedeljek ustanovljeno seniorsko gibanje stranke. Eden glavnih ciljev gibanja je doseči t. i. državljansko pokojnino ter oprostitev participacije pri plačevanju zdravstvenih uslug za vse osebe nad 65 let, ki nimajo pokojnine ali drugih dohodkov. Vsem upokojujencem, ki ne dosejajo minimalne zjamčene plače, naj bi zagotovili poseben dodatek. Ustanovni zbor je pozdravil tudi prof. Tine Vivod, predsednik ZS iz Argentine, ki je bil prav v teh dneh na obisku v Sloveniji.

Lojze Peterle je na redni ponedeljkovi tiskovni konferenci stranke dejal, da so dnevnik Republiko ustanovili verjetno prav zato, da bi dajala medijsko podporo Milanu Kučanu.

Na petkovi tiskovni konferenci pa je glavni tajnik stranke SKD med drugim predstavil časnikarjem tudi knjigo dr. Andreja Capudra „Mozaik svobode“ in tudi poskušal zanikati trditve časnikarja v Delu, da se stranka odreka „militantnejšim“ ljudem v stranki. (Posebej je navajal dr. Capudra, odrekanje pa naj bi bilo v tem, ker je na predsedniških konvencijah zmagal Bizjak in ne Capuder.) Knjiga obsega nekatere govore, ki jih je imel Capuder v zadnjih desetih letih, posebej pa v času svojega ministruvanja.

Pripravili
Slovenski krščanski demokrati

Resni očitki ali zgolj predvolilni „mehurčki“

Na napad opozicije odgovarja Franco Juri - Mnenja o novem veleposlaniku so različna tudi v Buenos Airesu

IVANKA MIHELČIČ

Čeprav procedura glede imenovanja veleposlanika Slovenije v Argentini še poteka, in se bo o predlogu vlade, da na to dolžnost odide liberalni demokrat Franco Juri, šele v prihodnjih dneh izrekla pristojna skupščinska komisija, je opozicija že nasprotovala. Vladi očita upoštevanje političnih, ne pa strokovnih meril pri izbiri kandidata za to pomembno funkcijo, češ da gre za človeka, ki je že večkrat izpričal svojo prujugoslovansko usmerjenost. Juriju očita, da se ni udeležil proslave ob osamosvojitvi Slovenije. Očita mu tudi nestrokovnost, prvak narodnih demokratov Rajko Pirnat pa tudi, da si Argentina kot država, ki je prva priznala Slovenijo, zasluži, da je ambasador Slovenec in ne Italijan. Svoje nasprotovanje je opozicija zaokrožila z grožnjo, da bodo argentinski Slovenci organizirali celo protestne demonstracije, če bo Juri imenovan za veleposlanika.

In kaj o vsem tem meni Franco Juri? Prepričan je, da so vsi ti napadi nanj le „prazen predvolilni mehurček“, poskus nabiranja predvolilnih točk, kar se bo, kot pravi „avtorjem“ verjetno vrnilo kot bumerang. Opozarja na legalno, legitimno, jasno in natanko proceduro za imenovanje veleposlanikov in tudi na vse pravice, ki mu grejo kot kandidatu, predlaganemu za to funkcijo. „Napadajo me ljudje, ki so znani po tem, da v zadnjem času časi sistematično blatijo ugled Slovenije po svetu, saj v tujini nastopajo proti vladi in njenim legitimno izvoljenim predstavnikom,“ pravi Juri. „Glede nekdanjega pravosodnega ministra Rajka Pirnata, ki sodeluje v tej opozicijski gonji, pa bi dejal, da bi bilo boljše, če bi se zamislil nad svojo poštenostjo, saj so ustrezne institucije dokazale, da nima čistih računov, in da je dovoljeval manipuliranje z denarjem. Ravno to pa se bolj načinja legitimnost in moralno vrednost obsodb politikov.“

Franco Juri je hkrati izrazil začudenje, da se je znanim slovenskim ekstremistom pridružila stranka, ki ima ambicije postati resna stranka v slovenskem prostoru. Gre za krščanske demokrate. „Povsod v Evropi je krščanska demokracija normalen sogovornik, tu pa se pridružuje spornim gonjam in si tudi sama dela škodo.“ Juri je začuden tudi nad pristranskostjo ljudske stranke, saj da je vedno imel predstavnike kmečkih interesov za pragmatike. „Očitno pa je, da ti ljudje nimajo niti minimalne državniške drže, saj uporabljajo žargon državljanske vojne,“ opozarja Franco Juri. Izjavo Pirnata, da mora biti veleposlanik Slovenec in ne Italijan pa označuje kot izrazito protiustavno, kajti ustava zagotavlja enakopravnost vseh državljanov republike Slovenije, to pa Juri nedvomno je. Zavrača tudi obtožbe, da je bil proti volilni pravici Slovencev po svetu, opozarja pa, da mora biti ta povešana s slovenskim državljanstvom in tudi tehnično izvedljiva. „Ravno to pa je ena izmed zaslug vseh naših diplomatsko konzularnih predstavništev po svetu.“

Juri odgovarja na namige, da njegovo imenovanje pravzaprav pomeni spretno Drnovškovo potezo, da se na ta način diplomatsko znebi kritične opozicije v lastni stranki. Takšna razmišljanja zavrača in poudarja, da sta tako stranka kot njen predsednik Janez Drnovšek ves čas ravnala korektno do njega in da so zato vsi namigi s tem v zvezi le prazne špekulacije.

Glede napovedi demonstracij argen-

tinskih Slovencev v primeri, če bo imenovan za veleposlanika pa pravi, da je takšno ščuvanje skregano z zakonitostjo in diši po podpihovanju terorističnih akcij.

Kaj pa o vsej tej veleposlaniški burji menijo nekateri argentinski Slovenci?

Včeraj smo poklicali Buenos Aires in govorili najprej z urednikom tednika Svobodna Slovenija, krščanskim demokratom Tineto Debljakom ter nato še z vodjo precej odmevne radijske oddaje Slovenski kotichek, Albertom Čukom. Z zadevo Jurija sta bila oba seznanjena; Debljak je dejal, da se argentinski Slovenci čutijo kot enakopravni del slovenskega naroda, da želijo prav tako enakovredno sodelovati v vseh njegovih odločitvah. „Vsekakor lahko javno izražamo svoj protest tudi proti imenovanju Jurija. Poznamo njegova idejna in narodnostna stališča, ki so povsem v nasprotju z mnenjem večine pripadnikov slovenske politične emigracije v Argentini. Zato je nesmiselno imenovati veleposlanika, ki ni po volji večine izseljencev. Povrh želimo imeti v Argentini vsaj profesionalnega diplomata,“ poudarja Debljak. Albert Čuk pa pravi, da Franca Jurija ne pozna in da ga njegovo politično prepričanje niti ne zanima. „Živimo v demokraciji, zato je to irelevantno. Mislim, da naši ljudje tu ne bodo javno protestirali proti njegovemu imenovanju, saj bi to bilo skrajno nespametno. Želimo le, da veleposlanik končno pride sem, njegovo delovanje in koristnost pa bomo ocenjevali potem. Vsakomur je treba dati priložnost,“ opozarja Albert Čuk.

Republika, 23. novembra 1992

Objavljamo članek, ki je izšel v novem časopisu Republika. Zaradi nekaterih neopolnih in nejasnih informacij, ki se širijo v Buenos Airesu, mislimo da je naša dolžnost, da bolje spoznamo morebitnega veleposlanika v Argentini Franca Jurija, po rodu Italijana. Te dni bo zunanjepolitična komisija slovenskega parlamenta odločila o njegovem imenovanju. -

Uredništvo.

Rane Slovenije

Leta 1980 se je rodilo v Sloveniji 30.000 otrok, leta 1991 pa samo 26.216.

Leta 1989 je bilo v Sloveniji približno 16.500 splavov, v zadnjih 30 letih je bilo v Sloveniji 500.000 splavov.

Leta 1987 je bilo v Sloveniji na tisoč žena v starosti med 15.—44. letom 39.1 splavov, v Sovjetski zvezi pa celo 112 splavov na tisoč žena.

V letih 1850 do 1967 se je izselilo iz Slovenije 563.000 oseb, do leta 1990 pa še ostalih 80.000 ljudi, predvsem kvalificiranih delavcev in izobražencev.

Od leta 1881 do 1991, ko je bil izselitveni koeficient v Evropi 1.66 do 2.96 je bil na Slovenskem kar 3.86 do 6.36.

Med leti 1850 in 1950 je bil indeks rasti prebivalstva v Evropi 210.2 pri nas pa le 140.9.

Odkar je Slovenija samostojna država, se je število samomorov zmanjšalo za 25%.

I. Žr.

Koalicija kot razgnana čreda

Eden od razlogov, zaradi katerih je morala pasti Peterletova vlada je bila po tedanji razlagi snovalcev nove koalicije popolna blokada dela parlamenta, ker Demosova koalicija ni več imela večine. Tedaj se je razmišljalo tudi o možnosti delovanja manjšinske vlade, ker so se mnogi zavedali, da se bo nova vlada prej ali slej soočila z istim problemom.

Zadnje čase dogajanja v parlamentu, pa tudi v koaliciji sami, kažejo, da je v vladi in vladni koaliciji v pol leta uspelo to, kar Demosovi vladi ni niti v dveh letih; ne le, da gre vladi slabo od rok predstavljanje in utemeljevanje tega, s čimer prihaja pred poslance, tudi koalicija sama deluje kot razgnana čreda, ki sicer ves čas skuša priti skupaj, pa se zadnji hip vedno pojavi kdo, ki jo razžene. Da pa je stvar videti še bolj zanimiva, to vedno stori nekdo iz njene vrste ali, po kmečko rečeno, pastir, ki bi moral zganjati čredo skupaj, jo vedno znova razžene. Tako ravnanje kaže na odgovornost vladajoče koalicije, ki je ob prevzemu oblasti poudarjala, kako je krmilo prevzela ne iz oblastizeljnosti, ampak v zavesti odgovornosti, da je treba nekaj premakniti — še več —, da je treba slovenskemu političnemu, predvsem pa gospodarskemu režimu dati svežo kri.

Zdaj pa nimamo opravka z novim zagonom (zanimivo, kako predsednik predsedstva govori o pomanjkanju vizije), ampak s kaotičnim stanjem, ki se iz parla-

menta seli v vlado in obratno. Česa drugega tudi ni bilo mogoče pričakovati.

Večina strank vladajoče koalicije se je spomladi borila predvsem za oblast, in to z vsemi sredstvi, čeprav je dobro vedela, da vstopa na barko, ki se hudo maje in ji zato ne bo mogoče zastaviti nove smeri, ampak jo bo mogoče v najboljšem primeru le umiriti, nato pa pluti v že začrtani smeri. Vladajoča koalicija pa barke ni zmogla niti umiriti, kaj šele, da bi ubrala boljše smer. Prepustila se je že prej določeni smeri, ki so jo v opozicijskih časih tako vneto kritizirali. Vlada namreč prihaja zdaj pred poslance z zakoni, ki so začeli veljati še pred prejšnjo vlado (zakon o lastninjenju, skladu kmetijskih zemljišč), le da so nekateri doživeli nekaj kozmetičnih popravkov, smer pa je ostala. To samo potrjuje tezo, da je prejšnja vlada delala prav. Zdaj, ko bi bilo treba naprej, pa so se nekateri spomnili, da sedijo v čolnu, ki po njihovem prepričanju ne gre v pravo smer. Jedro problema je torej v tem, da bi nekateri radi naprej po že začrtani poti, drugi pa bi se želeli ustaviti, vendar si tega ne upajo javno. In to je temeljno vprašanje. Vlada se zato vrti v krogu, koalicija pa se skuša zbirati in je razgnana, še preden ji to uspe.

Kje je odgovornost in moč take koalicije, pa ostaja odprto vprašanje.

Nace Polajnar
„Slovenec“, 28. oktobra 1992

NOVICE S PRIMORSKE

JADRANSKI ZAVOD ZDRUŽENEGA SVETA v Devinu je slavil desetletnico obstoja. Za to priložnost je bilo več srečanj in okroglih miz, da zavod pokaže svojo mednarodno angažiranost in pacifično usmerjenost. Na eni izmed prireditev je bilo tudi večje število bivših dijakov, govori zavodskih oblasti, domačega župana in devinskega princa Karla Thurn und Taxisa. V zavodu se trenutno šola pet slovenskih dijakov.

OPENSKI TRAMVAJ, skoraj simbol Trsta, je začel praznovati svojih prvih devetdeset let. Za to priložnost so restavrirali prvi tramvaj in z njim naredili slavnostno vožnjo. Na stari postaji so odprli tudi razstavo, v openski Hranilnici razstavo fotografij, med drugimi je prepeval mladinski zbor Vesela Pomlad, a ob odprtju praznovanj na trgu Oberdan pa ni bilo ene slovenske besede...

GORIŠKI SKAVTJE so dobili v bližini Katoliškega doma novi sedež. V lepi hiši s prostornimi vrtom so imeli blagoslovitev in razne govore, med katerimi omenimo prof. Tomaža Simčiča in p. Ivana Žužka SJ. Goriški načelnik skavtov je Julijan Čavdek, načelnica pa Mirjam Černic.

V BAZOVICI bo verjetno sinhrotron začel delovati čez kako leto. Proti lokaciji so se Slovenci mnogo borili, saj jim je s to pretvezo bilo odvzete veliko zemlje, a niso mogli preprečiti prvotne odločitve.

SLOVENSKI ZNANSTVENIK Peter Suhadolc je postal novi generalni tajnik Evropske seizmološke komisije. Tržačan, rojen leta 1950, diplomiral iz fizike, bo na tem važnem mestu ostal vsaj eno desetletje.

ALEKSIJ PREGARC, napovedovalec na Radio Trst A in književnik, je potoval po Švedski in Nemčiji, kjer je med drugim opazil, da so slovenski izseljenci danes bolj samozavestni.

V REPENTABORSKI CERKVI je na tretjem koncertu Glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe igrala Marinka Breclj, klavičembalistka z Dunaja. Z njo so igrali člani skupine Gallus Consort.

V VIDMU je bilo srečanje etičnih skupnosti sosednjih dežel, na katerem so obravnavali teme s skupnim naslovom Vloga nepriznanih nacij pri oblikovanju Evrope narodov: izkustva in načrti preko meja. Organizator sta bila Inštitut za furlansko kulturo in radijska postaja Onde furlane, koordinator srečanja pa je bil dr. Franc Zwitter iz Celovca. Srečanja so se udeležili predstavniki ustanov in organizacij narodnih manjšin iz dežele Furlanije-Julijske krajine, Tridentinske-Južne Tirolske ter Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Madžarske, Češke, Slovaške in Švice. Uradni jeziki pa so bili nemščina, slovenščina, hrvaščina, furlanščina in italijanščina.

SLOVENC NA KOROŠKEM

KAREL SMOLLE, bivši poslanec v dunajskem parlamentu in prvi predstavnik slovenske vlade v Celovcu, je bil izvoljen za predsednika na ustanovnem občnem zboru avstrijskega komiteja Evropskega biroja za manj rabljene jezike (EBLUL).

PO LJUDSKEM ŠTETJU 1991 naj bi na Koroškem živelo 14.100 Slovencev. Še kar razveseljiva številka, če pomislimo, da se je za Slovence izjavilo pred desetimi leti samo 100 ljudi več. (Leta 1951 jih je bilo okrog 42.000, leta 1971 pa 17.000).

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Vse argentinske vlade, naj bodo civilne ali vojaške, imajo neko skupno negativno točko. Le prerade gledajo položaj skozi steklo svojih želja, namesto da bi ga gledale v luči realnosti. Na podlagi tega le prevečkrat zidajo gradove v oblakih. Ko se potem znajdejo pred dejstvi, ki jih ni mogoče spremeniti, ne vedo ne kako ne kam; niso pripravljene na udarce in posledice so potem še hujše.

KRČMAR IN RAČUNI

Nekaj takega se dogaja trenutno z obnavljanjem senata. Kot je znano, se argentinski senat zamenja tretjinsko vsaka tri leta. To bo znova prišlo do veljave letošnji december, ko bo zadnja skupina fistih, ki so bili izvoljeni točno ob povratku demokracije leta 1983, zapustila svoje mesto in prepustila prostor novoizvoljenim senatorjem.

To priložnost je načrtoval izrabiti predsednik Menem, da poveča svojo moč v kongresu, ne le v poslanski zbornici, kjer peronizem s svojimi zavezniki komaj dosega večino, marveč tudi v senatu, kjer je sicer vladna stranka v večini, a kjer so problemi druge — federativne narave.

Poslanska zbornica v Argentini je najbolj pod vplivom strank, senat pa je izraz federalizma, a tudi izraz krajevnih „caudillov“, ki imajo svojevrsten pogled na deželo in njene probleme. Tu običajno najdemo zastopnike tradicionalnih družin, ki dolga leta nadzirajo politično življenje v posameznih provincah in so ali peronisti ali pristaši provincijskih strank bolj po zgodovinskem naključju kot pa iz prepričanja ali ideologije. Ti le prevečkrat odločajo mimo ali celo proti volji stranke, kateri pripadajo, in tudi vlade, katero naj bi podpirali.

V zavesti tega dejstva je Menem načrtoval, da bo po letošnjem decembru dosegel kontrolo dveh tretjin senata. Ta naj bi bil v rokah ne le peronizma, marveč sploh menemizma. Ker vlada more osnutke poslati tako v poslansko kot v senatno zbornico, bi si zagotovila ne le potrditev zakonov, marveč tudi, da v tekstu teh ne bi prišlo do nikakih nevšečnih sprememb. Torej popolna kontrola zakonodajne oblasti s strani izvršne oblasti.

Te želje pa so se kmalu pokazale kot prazne sanje. V Buenos Airesu so že izvolili bivšega guvernerja Cafiera, ki je precej daleč od Menemove linije. V San Juanu je celo peronizem propadel v imenovanju senatorja. V Jujuyu so s presenečenjem zmagali radikali (v povezavi s provincialci) a je vladi uspelo po izreku vrhovnega sodišča, da je volitve ukinila in postavila lastnega senatorja. Te dni so izgubili mesto v Chaco, kjer se je vrnil na senatorsko mesto stari radikal León. Skušajo sicer po sodnijski poti spremeniti rezultat, a če jim uspe, bo cena večja kot pa dobiček.

In končno primer Mendoze. Tam nad peronizmom močno vpliva bivši guverner Octavio Bordón, ki je že predstavil svojo kandidaturu za senatorsko mesto, in vsi vemo, da ni ravno privrženec menemizma. Osvežimo nekoliko spomin: Bordón je bil imenovan za ministra za javna dela takoj ob nastopu Menema, pa je podal ostavko na to mesto, čim mu je Menem podtaknil nevšečnega podministra. Za tem je bil tja

imenovan še danes osporavani Dromi. Znano je tudi, da Bordón pohlepno gleda na predsedniško kandidaturu leta 1995, če bi Menemu ne uspela sprememba ustave in ponovna kandidatura.

Dobro; te dni je Bordón umaknil svojo senatorsko kandidaturu, ker se je na listah za strankarska mesta pojavilo ime notranjega ministra. José Luis Manzano je iz Mendoze, a trdno skregan z Bordonom. V zaplet je posegel celo Menem, ki je priporočil Bordonovo kandidaturu. Manzano se je moral umakniti; zmagal je bivši guverner.

In še v Santa Fe so težave, kjer guverner Reutemann noče ustreči Menemovi želji, da bi bila znova potrjena za senatorico Liliana Gurdulich de Correa. Bitka teče že mesece in guverner je neizprosno. Predsednik pa vztraja; zмага enega ali drugega bo Pirova zмага. Dejstvo je, da v takem okolju utonejo ne le sanje za absolutno kontrolo kongresa, marveč tudi sanje o spremembi ustave. „Za nas je ta zadeva zaključena“, je pred dnevi izjavil funkcionar ameriškega poslanstva v Buenos Airesu. In oni nekaj že vedo.

GORI, DOLI, NAOKOLI

Na hitro še nekaj pogledov na politično stvarnost. Najprej nikomur tu ni ušlo izpred oči, kako se je rešil problem v oboroženih silah med ministrom in šefom generalnega štaba. Brigadir Antonietti, ki je kritiziral nabavo starih severnoameriških letal A4-M Skyhawk in se spustil v ostro borbo z obrambnim ministrom Gonzálezom, je končno odstopil.

Na njegovo mesto je prišel podšef suhozemske vojske general Martio Cándido Díaz. Svoj čas smo pisali o tem problemu, kot o izrazu političnega kanibalizma znotraj oboroženih sil. Problem se je rešil s kirurgičnim posegom.

Druga: Kongres je končno izvršil politično obsodbo sodnika Alberta Nicosia. Našel ga je krivega številnih prekrškov in ga končno odstavil. Za tem je drug sodnik zahteval njegovo aretacijo, a ptiček je že odletel v inozemstvo. Nicosia je znan po sodbah, vsled katerih so bila razna državna podjetja oškodovana za milijonske dolarске vsote. Vprašanje je, koliko drugih sodnikov bi morda moralo slediti isti poti, če jih ne bi varovale politične vezi...

Tretje: Znova so se pojavili oboroženi prevratniki. Številni atentati na bančne ustanove so povročili nemir v vladi in v družbi. Hiter poseg varnostnih organov je dosegel aretacijo nekaterih prevratnih elementov. Nevarno pa je dejstvo, da se znova težavni položaj v deželi skuša rešiti po nasilni poti. Tudi se vedno bolj pogosto slišijo glasovi, ki se nostalgčno izražajo o vojaških vladah.

In končno: V liberalni stranki UCeDe so imeli notranje volive. Boj ni bil tako krvav kot ob drugih podobnih prilikah, a nenadno in prepričljivo je zmagala skupina, ki ji načeljuje Adelina de Viola. Kar pomeni, da je bila prvič v zgodovini stranke porazena struja, kateri načeljuje ustanovitelj stranke Alvaro Alsogaray. Nekaj je jasno: prevladuje skupina, ki je tesno za sodelovanje z Menemovo vlado. To pa pomeni tudi zapostavljanje strankinih principov in lastne identitete.

29. občni zbor Zveze slovenskih mater in žena

4. novembra t.l. se je vršil 26. občni zbor Zveze slovenskih mater in žena. Pričela ga je predsednica Pavlinka Dobovškova. Pozdravila je vse navzoče in po molitvi ter enominutnem molku v spomin vseh v tem letu umrlih mater in žena in po določitvi overovateljice zapisnika Francke Oman je tajnica gospa Irena Fajdiga prebrala pozdravna pisma, katera je odbor poslal prelatu dr. Alojziju Starcu ter prof. Tinetu Vivodu za Zedinjeno Slovenijo in Medorganizacijski svet in zapisnik zadnjega občnega zbora.

Po poročilih tajnice, blagajničarke, kulturne referentke, socialnih referentk in gospodinje so sledila poročila zastopnic krajevnih odborov. Danica Zupan je poročala o delovanju Lige žena-mati iz San Martina, Marija Casullo o Zvezi mater in žena iz San Justa, Helena Gričar o Zvezi mater in žena v Carapachayu in Francka Oman o Pristavskem krožku.

Iz teh poročil je bilo ravidno, da so odseki bili v tem letu zelo delavni. Posebno živahno se je udeleževala Zveza mater in žena iz San Justa. V Lanusu se je poživila Ženska zveza. Žene iz vseh okrajev so se aktivno udeleževale na socialnem področju in se udeleževale predavanj, katera so organizirali krajevni odbori.

Odbor Zveze slovenskih mater in žena je imel v letošnjem poslovnem letu 8.022,31 pesov dohodkov in 7.606,15 izdatkov, pripravil je 110 živilskih paketov in razdelil mesečnih denarnih podpor v višini 5.285 pesov. Na ta način je omogočil 22 družinam plačevanje mesečnih pristojbin za elektriko in plin. Sredstva je dobival iz podpor naših dobrotnikov, iz prodaje božičnih nalepk ter iz dveh srečolovov, katerih glavna dobitka sta bila dva akvarela slovenskega umetnika inž. Žitnika. Sredstva v tujih valutah so pošiljali dobrotniki iz Kanade in Severne Amerike, predvsem po zaslugi Leje Urbančeve, kateri se odbor lepo zahvaljuje.

Po slučajnostih se je predsednica zahvalila prelatu dr. Juretu Rodeltu za vso pomoč in moralno spremljanje v tem letu ter vsem odbornicam za lepo in nesebično sodelovanje.

Za novo delovno dobo dveh let se je sestavil odbor, ki je v glavnem ostal isti kakor dosedaj in sicer:

Ožji odbor: predsednica Pavlina Dobovškova; podpredsednica Danica Zupan; tajnica in kulturna referentka Irena Fajdiga; blagajničarka Sonja Virnik; socialni refe-

rentki: Marta Jeločnik in Tončka Rožanc.

Širši odbor: Marjeta Dobovšek, Jelica Stariha, lic. Kristina Rant, prof. Marjana Vivod, lic. Terezika Žnidar, prof. Nadislava Laharnar, lic. Meta Vombergar, Pavla Kremžar, Pavči Eiletz, Marija Eiletz, Lojzka Dimnik. Nadzorni odbor: Mirjam Rant, dr. Nataša Krečič, dr. Katica Cukjati.

Predsednice krajevnih odsekov: San Martín, Danica Zupan; San Justo, Marija Casullo; Pristava, Francka Oman; Carapachay, Helena Gričar; Berezategui, Brigita Vidmar, Lanús, Francka Jemec.

V Mendoza se žene zbirajo v Zvezi žena in mater, v Miramaru pa vrši dobrodelno delo Lojzka Dimnik.

Odbor je v glavnih obrisih pripravil načrt dela za prihodnje leto. V najkrajšem času bodo odbornice pričele prodajati božične nalepke, za katere je naredila osnutke Janika Jeločnik ter srečke, ki se bodo žrebale na božičnici konec decembra. Glavni dobitek je akvarel inž. Žitnika iz Slovenije. V prvih dneh decembra bodo odbornice pripravile božične živilske pakete ter jih razdeljevale po okrajih.

19. decembra pa se bo vršila božičnica s koncertom božične in cerkvene glasbe, katerega pripravlja Anica Rode.

Predsednica se je ponovno zahvalila vsem navzočim za sodelovanje, odboru pa želela mnogo uspehov v novi poslovni dobi in končala z besedami: „Uspele bomo z Božjo pomočjo“.

SLOVENIJA V ZAPALI

V mestu Zapala na zahodu Argentine pod Andi živi samo ena slovenska družina. A to ni ovira, da ne bi ta predstavljala Slovenijo na raznih prireditvah. Tako mestna občina v Zapali vsako leto organizira provincijsko razstavo narodnostnih skupin, kjer predstavljajo narodnosti, ki žive v provinci Neuquén.

Letošnja že tretja proslava je bila od 4. do 6. septembra. Na tej prireditvi je predstavljala novo državo Slovenijo družina cont. Gregorja in Helene Rant s sicer majhnim, a dostojnim prikazom naše domovine. Naj govori slika, kaj lahko naredi samo ena slovenska družina, da se spozna Slovenijo.

Skupni izlet slovenskih ljudskih šol

Prelepo sončno jutro nas je 31. oktobra razveselilo, saj so vsi šolarji slovenskih šol že težko čakali napovedni izlet na Ezeizo.

Letošnji cilj je bil klub letalskih podoficirjev na Ezeizi — oče učenca iz Rožmanove šole nam ga je preskrbel, za kar smo mu vsi hvaležni.

Po deveti uri so tja začeli prihajati avtobusi, polni veselih otrok in učiteljstva. Čez dobre pol ure smo bili vsi zbrani pod velikim pokritim dvoriščem, kjer smo bili pri sveti maši, ki jo je daroval naš novi sanmartinski dušni pastir Franci Šenk. Do-

volj zbrano so otroci sledili svetemu opravilu in besedam duhovnika in prejeli sveto obhajilo. Ob koncu maše nam je Franci Šenk predstavil še letošnjega novomašnika Francija Pauliča, ki je prišel z Baragovo šolo na izlet.

Po končanem obredu pa je bilo kar težko počakati še fotografiranja za spomin. Na sliki vidite, da nas je veliko — čez tristo vseh skupaj: 272 šolarjev in 42 učiteljstva.

Nato se je pa začelo na prelepem in ogromnem prostoru igranje; na hitro so višji razredi malo pojedli, saj se jim je mudi-

lo k zogi. Fantje k nogometu, dekleta pa so se ves dan poskušale v igri Med dvema ognjema. Le v odmorih med igrami so se hodili odžejat in pripovedovat o uspehih ali porazih.

Rožmanova in Jurčičeva šola sta skupaj na različni spekli „paty“ za vse svoje učence. Ostali pa smo le vonjali prijeten vonj po pečenem mesu.

Seveda so pa vsi izletniki tiščali v žepih denar za sladoled in ko je Slomškova šola odprla sladoledarno, so se vile vrste čakajočih za nakup. Našem izletu bi gotovo nekaj manjkalo, če ne bi bilo sladoleda.

Najmlajši so dan preživeli v igrah s svojimi učiteljicami in sprehodi po obrobem gozdu, kjer so našli živordeče gozdne jagode, ki so vabile, a so bile brez okusa. Raziskavanja po gozdu se nakateri navdušenci niso naveličali vse popoldne, saj je domišljija iz pravljicnih gozdov marsikaj „videla“.

Po že vpeljani lepi navadi so odbori staršev poslali vsemu učiteljstvu „kaj za zob“: tako Balantičeva šola mrzlo sidro, Slomškova kavo, Jurčičeva vrtno jagode, Rožmanova čokoladne bonbone in Prešernova pecivo. Na ta način se tudi učiteljstvo na izletu medsebojno obišče.

Po peti uri je bil napovedan odhod in tako so šla tudi tekmovanja h koncu. Ves dan je sledil in urejeval nogometaše Ivan Vombergar — zmagovalci dneva so bili to pot učenci Prešernove šole in deklice iz Lanusa so po zadnji igri srečne pripovedovale, da so bile zmagovalke. Veselja nad temi zmagami jim ni zameriti.

Ko smo pobrali vse papirje in papirčke, smo odšli na avtobuse; otroci utrujeni, zagorelih obrazov, a srečni za tako lepo preživeti dan; enako učiteljstvo, hvaležno Bogu, da je vse tako lepo poteklo.

NOVICE IZ SLOVENIJE

PIRAN — Letošnjega 27. slikarskega Extempora se je udeležilo 196 slikarjev. Predstavili pa so okrog 300 platen.

LJUBLJANA — Slovenski cestni križ bi bil lahko zgrajen do leta 2.000. Stal bo približno 2,3 milijarde ameriških dolarjev, od katerih je Slovenija zmožna zbrati kakih 700 milijonov z uvedbo bencinskega tolarja (10 tolarjev od vsakega prodanega litra bencina). Ostalo bi morali pokriti s krediti. V prvi fazi bi gradili odseke Divača-Koper, Slovenska Bistrica-Ptuj-Lendava, v drugi pa Razdrto-Maribor, Karavanke-Obrežje in Maribor-Ptuj-Zagreb.

RADENCI — Po skoraj devetih letih pravdanja je Radenska bila oproščena plačevanja odškodnine za uporabo znamke Deit. Avstrijska firma Kajo je zahtevala, da ji mora zaradi nepravilne prekinitve pogodbe o izdelovanju brezalkoholne pijače odplačati 30 milijonov šilingov. Sicer pa se Radenska še ni rešila Kajevskih krempljev, ker še teče tožba, da je Radenska še po prekinitvi pogodbe uporabljala znamko Deit. V tem primeru bi Radenska bila prisiljena plačati 10 milijonov šilingov.

TRBOVLJE — Bull 2 je komercialno ime zgibanega nakladnika z zmogljivostjo do dveh ali treh kubikov, ki so ga razvili v Strojegradih. Raziskava trga je pokazala kar nekaj zanimanja in potrebe v Sloveniji sami, možno pa je — zaradi nakladniških modernih karakteristik — uvljaviti prodajno mrežo v Nemčiji, Italiji, Madžarski in Pakistanu. Kar 60 odstotkov sestavnih delov je slovenske proizvodnje, v serijsko proizvodnjo pa bi se lahko vrgli že v naslednjem letu.

LJUBLJANA — Družba za hitro pošto DHL ima v Sloveniji sedež na letališču Brnik, regionalne centre pa v Ljubljani, Celju, Mariboru, Kopru, Novi Gorici in Novem mestu. S svojim letalom se poveže z zbiralnimi centri na Dunaju, od tam pa z Brusljem. — Poleg DHL se s hitro pošto v Sloveniji ukvarjajo še Transglob, PTT Slovenija-EMS in Inter Europa-UPS.

GROBLJE — Na mednarodnem poletnem festivalu komorne glasbe Groblje 92 je nastopil Slovenski komorni zbor z dirigentom Markom Vatovcem. Zbor je star komaj dobro leto, a je že razvidno uspešno umetniško delo. Nastopil je z izborom pesmi Marija Kogoja ob stoletnici njegovega rojstva ter Sama Vremška na besedila znanih pesnikov (Ivan Minatti, Srečko Kosovel, Svetlana Makarovič in Ivan Hribovsek).

LJUBLJANA — Septembrski porast cen je v primerjavi z avgustovskimi znašal 2,7 odstotka. V letu 1922 znaša inflacija do septembra 79,5%, v zadnjih dvanajstih mesecih pa 191,5%.

LJUBLJANA — Kmetijski institut Slovenije ima nov centralni laboratorij, vreden poltretji milijon nemških mark. Meri skoraj 1.400 kv. metrov, v njem pa bodo delali analize za kmetijske, vinogradniške in enološke potrebe.

BLED — Na tridnevni slavnostni slovenske province reda sv. Fortunata so podelili članstvo Dragu Bulcu, Marijanu Miru, Oskarju Kogoju in Branku Puclju. Kogoj in nadškof dr. Alojzij Šuštar pa sta dobila še priznanje Recherche de la Qualite, ki ga red podeljuje za zasluge pri delu za ljudi. Red sv. Fortunata je mednarodno dobrodelno združenje za pospeševanje kakovosti življenja; je nadnacionalno, rasno, versko in politično nevtravno združenje humanistično mislečih ljudi. Nastal je v 6. stoletju; v Sloveniji je prisoten od lanskega decembra, šteje pa 26 članov.

RADLJE OB DRAVI — Proslavili so 850-letnico tega mesta z ljudskim zboro-

vanjem, na katerega je prišlo čez 1.500 ljudi. Slavnostni govornik je bil dr. France Bučar, predsednik slovenskega parlamenta.

LJUBLJANA — 70-letnico je praznovala Zveza šoferjev in avtomehaničev Slovenije. Takrat je bila le Zveza šoferjev, danes pa šteje 14.000 članov in je članica evropskega združenja poklicnih šoferjev IAGHS s sedežem v Strassbourgu.

MURSKA SOBOTA — Blizu petsto udeležencev je prišlo na letošnje Zborovanje slavistov. Večinoma so to učitelji in srednješolski profesorji slovenskega jezika in literature, saj predstavlja skoraj edino strokovno srečanje na leto.

PIRAN — Izobešanje zastave italijanske manjšine je končno bilo urejeno. Zastava je bila namreč italijanska trobojnica z zvezdo, zdaj pa so jo zamenjali s trobojnico, na istem drogu pa mora viseti še trak z barvami slovenske zastave.

LJUBLJANA — Petrol ima zaenkrat najmočnejšo prisotnost med bencinskimi črpalkami po Sloveniji. Nafto dobiva iz lendavske rafinerije, predvideva pa tudi pogodbo za nakup ruske nafte. Zadnje čase pa dviga glavo Istrabenz, z novim imenom OMV-Istra, odkar je dobila avstrijske in italijanske kapitale. OMV-Istra kupuje bencin v hrvaški Reki.

Vsem nekdanjim dijakom Klasične gimnazije v Mariboru:

Draga sošolke, dragi sošolci!
Letos bo v novembru izšel dolgo pričakovani in zaželeni zbornik Klasične gimnazije v Mariboru s sezname vseh dijakov, ki so jo obiskovali v letih 1940 - 1941 in 1945 - 1959, in dijakov, ki so nadaljevali klasični študij na II. osnovni šoli Bojana lliča, na I. gimnaziji in na II. gimnaziji. Objavljene bodo tudi fotografije vseh maturantov. Ob izidu zbornika se bodo srečale vse generacije dijakov in profesorjev Klasične gimnazije na kulturni prireditvi in na družabnem srečanju 21. novembra 1992, ter na razstavi in stavbi nekdanje Klasične gimnazije.

Veseli bomo, če nam boste poslali posebej uspele fotografije in drugi zanimiv material za popestritev razstave.

Izid zbornika je odvisen predvsem od vašega prednaročila, zato prosimo, da nakažete čimprej 1500,00 SIT na ziro račun št. 51800-678-4794 Kulturnega foruma v Mariboru, Gospejna ulica 10.

Nasilna ukinitve Klasične gimnazije je bivšim dijakom in profesorjem še vedno skeleča rana, zato čutimo moralno dolžnost, da izdamo ta zbornik, s katerim se bomo oddolžili vsem nekdanjim dijakom in profesorjem, še posebej pa pokojnemu ravnatelju prof. Košmerlju, ki je takšen zbornik načrtoval že ob 200-letnici (l. 1958) Klasične gimnazije v Mariboru.

S svojo udeležbo na tem srečanju in z vnaprejšnim plačilom prispevka za zbornik bomo vsi pripomogli k temu, da se uresniči lani sprožena misel o ohranitvi Klasične gimnazije.

Naša skupna prizadevanja boste podprli tudi, če boste o pripravljani prireditvi in zborniku obvestili čim več svojih sošolcev in sošolk in jih povabili, da se naročijo na zbornik in da pridejo na srečanje. Prosimo, da na priloženi položnici označite, če se boste družabnega srečanja udeležili.

Vse prodrobnejše informacije o prireditvi in o izdaji zbornika dobite pri:

SLOVENCİ V ARGENTINI

Osebne novice

Rojstva: V družini Marjana Lobode in ge. Ane roj. Urbančič je bila 27. oktobra rojena hčerka, ki bo pri krstu dobila ime **Marija Viktorija**.

V družini Marka Jermana in Marjanke roj. Kremžar se je 3. novembra v Sloveniji rodila hčerka, ki bo dobila pri krstu ime **Mojca**.

V Celovcu se je 9. novembra rodila **Valentina Marija Inzko**, hči Zdravka in ge. Bernarde roj. Fink

Naše čestitke!

Poroka: V sanjski stolni cerkvi sta se 20. novembra poročila **Romina Lezcano in Marjan Urbančič**. Za priče so bili njuni starši.

Novoporočencem mnogo sreče!

Smrt: V Rožmanovem domu je 20. novembra umrl **Vojko Rehberger** (68). Naj počiva v miru!

Slovenec na kongresu

V Buenos Airesu se je od 9. do 13. novembra letos vršil Svetovni kongres nevrologije. Slovenijo je zastopal na tem kongresu univ. prof. dr. Milivoj Velickovič, psihiater, pediater in nevrolog. Na tem kongresu je tudi predaval iz svoje stroke, kakor je tudi pozneje govoril otroškim zdravnikom na posebnem sestanku v Teatru San Martín.

Na tem kongresu je kot manager Cankarjevega doma v Ljubljani sodelovala tudi ga. Marijana Jančar Koc. Dosegla sta, da se bo svetovni kongres te stroke sestel v Sloveniji v Cankarjevem domu leta 1997.

Oba gosta sta obiskala v svojem prostem času tudi nekaj slovenskih domov in se pogovorila z rojaki ter sorodnimi profesionalci.

Materinska prolava

Tretja nedelja v oktobru je v Argentini posvečena materam. Tudi otroci Slomškove šole in mladina so pripravili počastitev svojim materam in babicam s prisrčno proslavo, ki je bila 18. oktobra po sveti maši.

Za uvod je predsednik Slomškovega doma lic. Marjan Schiffrer pozdravil matere in jim čestital k njihovemu prazniku ter poudaril njihovo vlogo pri rasti novih slovenskih rodov. Program je upeljala voščilna pesem Vse najboljše za god, kjer se je

ALEŠ ARIH, Zavod za varstvo narave in kulturne dediščine Maribor, Slomškovo trg 6, telef. 38-62-211-385 in 20-341.

MARJETKA LEGAT, Pokrajinski arhiv Maribor, Glavni trg 7, telef. 38-62-26-871 in 222-143. Faks 38-62-222-564.

ZDENKA ROGL, Muzej NO, Heroja Tomšiča 5, telef. 38-62-211-671.

Za uredniški odbor

prof. Mira Medved
Odgovorni organizator

prof. Aleš Arih

petju mladih pridružila vsa dvorana. V imenu šolarjev višjih razredov sta spregovorila Karolina Potočnik in Damijan Levstek; v prisrčnih nagovorih sta opisala, kaj čutijo otroci do svojih mamic in kako cenijo njihov trud in ljubezen. Nato so se postavili najmlajši iz vrtca in nižjih razredov. Voščila in deklamacije so posrečeno povezovala pesmi, ki so jih vsi peli. (Ali znamo dovolj ceniti trud naših učiteljev in učiteljic, ki so vse to otroke naučile?) V imenu mladine, organizirane v odsekih SDO in SFZ, je nato z lepimi mislimi voščila materam in starim materam predsednica Kristina Malovrh. Fantje in dekleta so zatem ob spremljavi orgel, vse petje je spremljal prof. Ivan Vombergar, ubrano zapeli pesmi brazilsko narodno, Svobodno sonce in Slovenija. Za konec so se ob veseli pesmi vsuli otroci v dvorano in obdarili svoje mamice z nageljčki.

Srečanje z dr. Ilcem

V nedeljo, 8. novembra je obiskal našo srenjo duhovnik vzhodnega obreda dr. Anton Ilc iz Belgije, kjer deluje na Ruskem inštitutu že dolgo vrsto let. Pri službi božji je imel nedeljsko pridigo, nato pa je bil v dovrani razgovor. Gosta je predstavil in pozdravil župnik Jože Škerbec ter tudi vodil razgovor. Dr. Ilc je v zadnjem času večkrat obiskala Rusijo in dobro pozna razmere po padcu komunizma. Razgrnil je pred nami duhovne ruševine, ki jih je zapustil komunizem, pa nakazal tudi svetle točke na poti spreobrnjenja Rusije, ki jo je že Marija v Fatimi v svojih prikazovanjih napovedala.

Mogoče ne veste, da...

— da v Ljubljani v polni demokratični dobi obstaja klub „Maksa Perca“, klub ubovcev...

— da v bolnišnicah v ZDA obrežjo vsakega moškega novorojenca in da je zato tam 90% moških obrezanih...

— da je v Sloveniji 26.374 vikendov...

— da je francoski časopis *Les Lettres françaises*, znamenito glasilo kulturne levice v sklopu Komunistične partije Francije, izšlo v pravi pornografski izdaji, z opolzkimi risbami...

— da se je hotelo 200 imovitih ljudi preseliti iz Hong Konga — ta pride ob koncu stoletja pod Kitajsko — v Slovenijo...

— da je na letošnjem „Mitingu za prijateljstvo med narodi“, tematsko uglasenem na Kolumbovo leto, — na lanskem je nastopil Andrej Capuder —, imel Alojz Rebula enourno predavanje o Frideriku Baragi kot blagovestniku in civilizatorju Indijancev...

— da je revija *Celovski Zvon* dobila svojo ljubljansko izpostavo v vili celovške Mohorjeve družbe na Gruberjevem nabrežju 6...

— da je v Rimu, pri Kongregaciji za svetnike, stekel postopek za beatifikacijo papeža Pavla VI...

— da se je med nedavnimi Slovenskimi dnevi v Buenos Airesu udeležil nekega kulturnega večera v gledališču San Martinu tudi bivši predsednik argentinske republike Arturo Frondizi...

— da si Janez Pavel II. želi prišteti k blaženim zakonski par, moža in ženo, laika, a ga v sedanjem seznamu svetniških kandidatov ne najde (niti staršev Terezije iz Lisieuxa?)...

Mladika, Trst, št. 8

MALI OGLASI

Ana Maria Troha - uradna prevajalka iz angleščine -
Combate de Pavón 1606 - 1686 Hurlingham - Tel.:
665-7986

Splošna pomoč in nasveti o industrijski higieni in
varnosti; Tel: 659-3574; Viktor Fekonja

Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri
kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci
Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital -
Tel.: 433-1713

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorji; lic. psih. Marko Mustar;
Santa Fé 3228, 3º „M“ - Capital - Tel: 83-7347 in
826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader
- Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947
/ 762-1947

Varnostni elektronski sistemi (alarmi) za hiše -
tovarne - avtomobile. Inž. Janez M. Petkovšek,
Amianot 9969 - Tel.: 769-1791 - Loma Hermosa
DENAR S.R.L. - Kocmur in kompjuterji
Tel./Fax: 942-8681/943-6023

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantacijski
integrirani; središča in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826
- 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po
Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na
uslugo Vam je Juan Kočar. Rivadavia 5283 - Loc. 34
- Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in
pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta
Senk - Tel.: 762-2840.

LEGAJO Nº 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije,
hotelske namestitve, avtobusni prevozi,
posredovanje vizumov in menjalnica. H. Yrigoyen
2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ARHITEKTI

Arh. Jure Vombergar - Načrti in vodstvo gradbenih
del: stanovanjske hiše, trgovine, delavnice, tovarne,
itd. Av. Gaona 2776, Haedo. Tel.: 659-1413

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo
novih zidanj in prenovitev v Buenos Airesu,
Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Vital Asič - odvetnik - ponedeljek, sredi, petek
od 17 do 19 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-
5985.

dr. Franc Knavs - odvetnik - ponedeljek, torek,
petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ -
Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do
petka od 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica.
Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-
0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave - privatne - trgovske
- industrijske - odobritev načrtov - Andrej Marolt -
Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za
naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar
224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja,
pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Alpe Hogar - Stane Mehle - vse za vaš dom - L.
Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-
4021.

Garden Pools - konstrukcije bazenov - filtri -
avtomatično zalivanje - Andrej Marolt - Pte. Illia
(Ruta 8) Nº 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1.
nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.:
325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704)
Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od
ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos
Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do
petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska
Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od
sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do
12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS -
Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias
- Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah
od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom
(pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje
ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do
11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski
dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob
četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do
11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 3 - za enkratno
objavo, za vsak mesec - 4 številke - \$ 9.-

Popravek

Gospa Jožica Peternej je darovala v
dobrodelni sklad Zveze slov. mater in žena
v spomin dr. Toneta Rögerja in dr. Jožeta
Dobovška USA dol. 200 (in ne 20, kakor je
bilo pomotoma objavljeno), gospa Pavlina
Dobovškova pa v spomin dr. Toneta Rö-
gerja USA dol. 100 (in ne 10).

III. veselica mednarodnih plesov

5. decembra 1992 ob 21. uri na Prisaravi

Sodelujejo: Argentina, Španija, Mehika, Armenija, Irska in Slovenija

Prosta zabava ob zvokih

Slovenskega instrumentalnega ansambla

Vsi lepo vabjeni!

Letošnje

SILVESTROVANJE

v Slovenskem domu v San Martinu
bo senzacionalno!

Slovenska kulturna akcija

12. kulturni večer

dr. Katica Cukjati

Ob 500-letnici stika med Evropo in Ameriko

Sobota, 5. decembra ob 20. uri v Slovenski hiši

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi

V soboto, 5. decembra ob 20.30: Miklavževanje

V nedeljo, 6. decembra, ob 12.30: Članski asado

V torek, 8. decembra, ob 20.30: Zaključek slovenske šole

SLOGA VAS OPOMINJA

Ste že poizvedeli, kako je z
vašimi računi v SLOGI?

V soboto, 28.11.92 bo spet zrebanje po Državni loteriji in spet bo verjetno okrog 50 članov SLOGE, katerih zadnji dve številki njihovih članskih izkaznikov ali hranilnih knjižic bosta sovpadali z zadnjima dvema številčkama glavnega dobitka Državne loterije. Izmed 53 izrebanih 31. 10. 92, če so do 27. 11. 92 dvignili svojo naložbo v navadni hranilni vlogi na vsaj \$ 200.- in teh, ki bodo izrebanih 28. 11. 92 in bodo dvignili svojo naložbo v navadni hranilni vlogi na vsaj \$ 200.- do 30. 12. 92, bomo na I. nagradnem zrebanju SLOGE 5. januarja 1993 v glavni pisarni SLOGE izrebrali tri bogate dobitke:

1. TV SANYO COLOR TRINORMA 110 can., c/r.
2. PRALNI STROJ PATRICK AUTOMATIC, 17. prog. Mod. 304
3. MINICOMPONENTE SANYO, C.D. — c/r - Mod. 800

Sreča vas išče, pomagajte ji, da vas najde! Kličite v SLOGO in poizvedite, kako je z vašimi računi in kaj morate storiti, da sreča ne bo šla mimo vas!

Vaša naložba v SLOGI vam prinaša običajne obresti, vam je vedno na razpolago in vam daje pravico do lepih socialnih podpor ob rojstvu, poroki, dovrstitvi srednje šole, univerze, stalni nesposobnosti za delo, starostni podpori in smrti. Poleg tega imate še prost vstop na letovišče SLOGA in možnost ugodnih in hitrih posojil.

V SLOGI JE MOČ!

Poravnajte naročnino!

Sklep Prešernove šole bo v
nedeljo, 6. decembra, ob 19.30
uri.

Sv. Miklavž pa bo prišel na
Pristavo obiskat otroke isti dan
po 21. uri.

Miklavževa pisarna bo
odprta od 18.30 ure.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Proprietario: Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono y Telefax: (54-1) 643-0241

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 50; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 55; ZDA in Kanada pri pošiljanju z
letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne
države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110
USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120
USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za
pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“.

Stavljenje in oblikovanje:

MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

Talleres Gráficos "VILKO" S.R.L.,
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

SOBOTA, 28. decembra:

Slomškova šola: Sklepna prireditev ob
19. uri in Miklavževa prireditev ob 20.30.

SOBOTA, 5. decembra

Kulturni večer SKA ob 20 v Slovenski
hiši: dr. Katica Cukjati - Ob 500-letnici stika
med Evropo in Ameriko

3. veselica mednarodnih plesov na
Pristavi ob 21. uri.

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi
Miklavževanje ob 20.30 uri.

Sklep šole v Carapachayu ob 19. uri,
nato prihod sv. Miklavža.

NEDELJA, 6. decembra:

V Rožmanovem domu prijateljsko
srečanje s sveto mašo in skupnim kosilom.

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi
članski asado ob 12.30 uri

Proslava Brezmadežne v priredbi SDO
in SFZ ob 9.30

Sklep solskega leta v San Justu bo ob 18.
uri, nato pa prihod sv. Miklavža.

Sklep solskega leta v Castelarju ob
19.30, ob 21. pa prihod Miklavža.

TOREK, 8. decembra:

V Slovenski vasi sklep slovenske šole
ob 20.30 uri.

ČETRTEK, 31. decembra:

Silvestrovanje v San Martinu

Sporočamo, da je 20. novembra, star 68 let, umrl v Rožmanovem domu gospod

Vojko Rehberger,

domobranec v 27. četi v Grosuplju

Priporočamo ga v molitev!

Žaljuči: v domovini sestra Stanka
v Argentini družina Batagelj

Buenos Aires, Ljubljana, 20. novembra 1992